

"De economische consequenties voor de landbouw" in Nieuwe Rotterdamse Courant
(17 juli 1957)

Source: Nieuwe Rotterdamse Courant. dir. de publ. Baas F.; Pluygers, W. ; Réd. Chef Stempels, A. 17.07.1957.

Rotterdam: Nieuwe Rotterdamse Courant.

Copyright: (c) NRC Handelsblad

Nieuwe Rotterdamse Courant, 1957

URL:

[http://www.cvce.eu/obj/"de_economische_consequenties_voor_de_landbouw"_in_nieuwe_rotterdamse_courant_17_juli_1957-nl-085ec32a-a516-4a81-ab6f-29eaa48330e0.html](http://www.cvce.eu/obj/)

Publication date: 17/09/2012

De Europese economische gemeenschap

De economische consequenties voor de landbouw

Mogelijkheid tot remming van agrarisch nationalisme

Van een medewerker

In de landbouw is het ordenend ingrijpen van de overheid in de productie-, prijs- en afzetverhoudingen zo essentieel en zijn tarieven en handelsrestricties vaak zozeer een onderdeel van een sociaal noodzakelijk geachte steunpolitiek, dat de Gemeenschappelijke Markt in de agrarische sector onvermijdelijk meer moest inhouden dan een simpele verplichting tot afbraak dezer tarieven en restricties.

In de landbouw gaat het daarom in de eerste plaats om de vervanging van de huidige nationale regelingen door gemeenschapsregelingen. Dit moet gedurende de overgangperiode, van 12 à 15 jaar geschieden. In het speciale hoofdstuk van het verdrag over de landbouw is deze totstandkoming van een gemeenschappelijk landbouwbeleid het centrale punt.

Hoe dit gemeenschappelijk landbouwbeleid en hoe de gemeenschapsregelingen voor de verschillende produkten moeten zijn, wordt in het verdrag niet nader bepaald. Het verdrag zegt alleen, dat deze gemeenschapsregelingen de vorm kunnen hebben, hetzij van gemeenschappelijke voorschriften inzake de concurrentie, hetzij van een verplichte coördinatie van de verschillende nationale marktorganisaties, hetzij van een Europese marktorganisatie. Dergelijke formules hebben natuurlijk weinig inhoud en geven weinig houvast.

Het verdrag geeft in het hoofdstuk „Landbouw” uitsluitend aan:

- een aantal doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid;
- de procedure, waarmee de gemeenschapsregelingen tot stand moeten komen;
- een aantal voorzieningen voor de overgangperiode.

Doeleinden van het landbouwbeleid

Bij de doeleinden van het gemeenschappelijk landbouwbeleid staan de bevordering van de produktiviteit in de landbouw en de bevordering van een rationele ontwikkeling van de landbouwproduktie wel bovenaan de lijst. In één adem hiermee worden echter de stijgende levensstandaard van de in de landbouw werkzame bevolking, de stabilisatie van de markten en redelijke prijzen voor de consument genoemd. Bovendien moet nog met de bijzondere aard van het landbouwbedrijf worden rekening gehouden.

In deze opsomming vinden dus alle, soms tegenstrijdige belangen een plaats; zij bedt dan ook nauwelijks een richtsnoer voor het toekomstige beleid.

De procedure voor het tot stand komen van het gemeenschappelijk beleid ter vervanging van de nationale regelingen komt erop neer, dat gedurende de eerste twee etappes unanimité in de Raad van Ministers nodig is, doch dat daarna de beslissingen met gekwalificeerde meerderheid kunnen worden genomen.

Dat na acht jaren unanimitébslissingen worden vervangen door meerderheidsbeslissingen, behoeft niet veel te betekenen. Het zal hier vaak om te vitale belangen gaan dan dat men bereid is een land op een bepaald ogenblik eenvoudig te overstemmen en te dwingen tot het nemen of nalaten van bepaalde maatregelen.

Veelbetekenend is in dit verband de bepaling in het verdrag dat, indien een staat overstemd wordt, de in dat land in te voeren gemeenschapsregeling gelijkwaardige waarborgen moet bieden inzake de werkgelegenheid

en de levens, standaard van de betrokken landbouwproducenten als de te vervangen nationale marktregeling deed. Uit deze bepaling blijkt wel, dat regelingen, die tot produktievermindering in een van de deelnemende landen zouden moeten leiden, in wezen alleen doorgevoerd kunnen worden met instemming van de betrokken regering.

In elk geval zal echter het gemeenschappelijk landbouwbeleid uiterlijk aan het eind van de overgangperiode tot stand moeten zijn gekomen.

Voorziening voor de overgangperiode

De geleidelijke afbraak van de grensbelemmeringen gedurende de overgangperiode kan op een bepaald ogenblik voor produkten, waarvoor nog geen gemeenschapsregeling is ingevoerd, het nationale beleid op losse schroeven zetten. Een van de twee belangrijkste bepalingen in het verdrag voor de overgangperiode is dat in dat geval de ledenstaten mogen overgaan tot de instelling van minimumprijzen. Dit betekent, dat alle invoer beneden een nader vast te stellen minimumprijs kan worden beperkt of verboden. Deze minimumprijzen worden vastgesteld door de nationale regeringen.

Aangezien de regeringen deze minimumprijzen zeer wel kunnen hanteren op een wijze, die nog restrictiever is dan de tarieven of contingenten die men aan het afschaffen is, en dit natuurlijk niet de bedoeling van de Gemeenschappelijke Markt is, bepaalt het verdrag in de eerste plaats, dat de instelling van minimumprijzen niet mag leiden tot een inkrimping van het bestaande handelsverkeer en ook geen belemmering mag vormen voor een uitbreiding van dit verkeer.

Voorts voorziet het verdrag in een procedure, waarbij deze minimumprijzen geleidelijk onder bemoeienis van de Gemeenschap zullen komen. Mochten op een of andere wijze aan het einde van de overgangperiode nog minimumprijzen bestaan, dan wordt met een speciale procedure beslist in hoeverre deze binnen het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid kunnen blijven bestaan.

Een andere regeling, speciaal betrekking hebbend op de overgangperiode is de mogelijkheid van het sluiten van contracten over lange termijn voor produkten als graan en suiker, waarvan een of meer ledenstaten een surplus hebben en andere ledenstaten een invoerbehoefte hebben. Het gaat hier in de eerste plaats om granen. Duitsland en Nederland dekken een aanzienlijk deel van hun behoefte in buitenwereld, terwijl Frankrijk hiervan veelal overschotten heeft, die thans tegen gesubsidieerde prijzen worden afgezet. Frankrijk heeft deze afzet zekerder willen stellen en tevens zijn subsidielast wat willen verminderen.

Gedwongen winkelnering

Een van de grote bezwaren tegen deze vorm van gedwongen winkelnering is, dat wij genoopt worden hogere prijzen te betalen dan elders de wereld. De maximumprijs voor de granen zal nl. volgens het verdrag de binnenlandse prijs zijn in het importerende land. Aangezien ook de garantieprijs voor tarwe in Nederland boven de wereldmarktprijs ligt, zullen wij dus in de toekomst een deel van onze behoefte waarschijnlijk tegen deze prijs moeten dekken.

Een ander bezwaar van de regeling kan zijn dat, aangezien ons land veel granen verwerkt tot eindproducten voor export, onze concurrentiepositie in het buitenland voor deze produkten wordt verzwakt. Hiertegen is gelukkig in het verdrag een speciale voorziening getroffen. Granen en andere produkten, vallend onder de regeling van de contracten over lange termijn, mogen in derde landen tegen wereldmarktprijs worden gekocht, voor zover zij bestemd zijn ter verwerking voor heruitvoer.

Hoe groot de hoeveelheden zijn, die wij uit Frankrijk zulten moeten importeren, is niet te zeggen. Hier biedt de bepaling van het verdrag, dat rekening moet worden gehouden met traditionele aanvoer uit derde landen, houvast zowel voor Duitsland als voor Nederland, zodat het wel niet nodig zal zijn al onze importbehoeften in Frankrijk te dekken, indien dit land kan leveren.

Beide hier besproken voorzieningen voor de overgangperiode, namelijk de minimumprijzen en de

contracten over lange termijn, zijn weinig aantrekkelijk, alhoewel men de nadelen, die zij kunnen brengen, niet moet overdrijven. Het is nauwelijks te verwachten, dat de situatie in het landbouw verkeer binnen de Gemeenschappelijke Markt slechter zal worden dan zij thans is.

Of in de toekomst de nationale maatregelen eenvoudig voortgezet zullen worden onder voorziening van een gemeenschapsetiket of dat het mogelijk zal blijken de thans steeds verder veld winnende protectie in de landbouw terug te dringen en het nationale beleid in de verschillende landen zodanig te beïnvloeden en om te buigen dat hierdoor in Europees verband een betere arbeidsverdeling.